

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Českých Budějovicích rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Michala Hájka, Ph.D., a soudců Mgr. Heleny Nutilové a Mgr. et Mgr. Bc. Petra Jiříka, ve věci

žalobkyně: **Golden Snack, s. r. o.**, IČO 26023261
se sídlem Záhostice 40, 391 55 Chýnov
zastoupená daňovým poradcem Ing. Radkem Lančíkem
se sídlem Divadelní 4, 602 00 Brno

proti
žalovanému: **Odvolací finanční ředitelství**
se sídlem náměstí Masarykova 427/31, 602 00 Brno

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 2. 12. 2020,
čj. 44954/20/5200-11432-711217,

takto:

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 2. 12. 2020, čj. 44954/20/5200-11432-711217, **se ruší**, a věc **se vrací** žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobkyni na náhradě nákladů řízení částku **11 228 Kč** do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám jejího zástupce.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobkyně spolu s daňovým přiznáním k dani z příjmů právnických osob za zdaňovací období roku 2015 dne 30. 6. 2016 požádala o vrácení vratitelného přeplatku ve výši 344 460 Kč. Finanční úřad pro Jihočeský kraj (dále jen „správce daně“) rozhodnutím ze dne 7. 6. 2019, čj. 1576189/19/2212-50524-303955, této žádosti nevyhověl, neboť k datu svého rozhodnutí žádný přeplatek neevidoval. K datu podání žádosti správce daně skutečně evidoval přeplatek 62 330 Kč, který vyměřením daně z příjmů za zdaňovací období roku 2015 dne 1. 7. 2016 po započtení zaplacených záloh vzrostl o dalších 282 130 Kč. Přeplatek ve výši 344 460 Kč však správce daně následně dne 3. 7. 2017 použil na úhradu splatné daně z příjmů právnických osob za zdaňovací období roku 2016.
2. Jelikož však správce daně žalobkyni nevrátil ve lhůtě 30 od podání žádosti stanovené v § 155 odst. 3 daňového řádu, ve znění do 31. 12. 2020 (dále jen „daňový řád“), rozhodnutím ze dne 24. 7. 2019, čj. 1755015/19/2212-50524-303955, žalobkyni přiznal dle § 254 odst. 1 daňového řádu úrok z vratitelného přeplatku ve výši 44 551 Kč, a to za období od 2. 8. 2016 do 3. 7. 2017.
3. Žalovaný odvolání žalobkyně proti tomuto rozhodnutí zamítl a rozhodnutí správce daně potvrdil.

II. Shrnutí žaloby

4. Proti tomuto rozhodnutí podala žalobkyně žalobu ze dne 12. 2. 2021 u Krajského soudu v Českých Budějovicích.
5. Žalobkyně uvedla, že se závěry žalovaného nesouhlasí. Není pravda, že by přeplatek ve výši 344 460 Kč zanikl ke dni 3. 7. 2017 po užitím na zaplacení daně z příjmů právnických osob za rok 2016. Podle rozhodnutí správce daně ze dne 24. 7. 2019 je úrok počítán do 3. 7. 2017, tedy k tomuto dni přeplatek existoval. Podle žalobkyně dále nelze ignorovat dobu od 3. 7. 2017 do 25. 7. 2019, kdy došlo k připsání úroku; do té doby žalobkyně s úrokem nemohla disponovat. Žalobkyně vyjádřila nesouhlas s tím, že by se pojem „bezodkladně“ obsažený v § 155 odst. 5 daňového řádu vztahoval pouze k rozhodnutím ze dne 7. 6. 2019 a 24. 7. 2019.
6. Dle výpisů z žalobčina osobního daňového účtu obsažených v žalobě pak tento přeplatek ve výši 393 300 Kč existoval jak do 3. 7. 2017 tak i po 3. 7. 2017. Přeplatek tak měl být úročen i po tomto datu. Žalobkyně z uvedených důvodů vyjádřila přesvědčení, že přeplatek ve výši 344 460 Kč měl být úročen až do 7. 6. 2019 (vydání rozhodnutí o přeplatku) a následně mělo dojít k úročení úroku z úroku za dobu 23. 6. 2019 (tj. 16. den od 7. 6. 2019) až 25. 7. 2019 (připsání úroku na osobní daňový účet žalobkyně). K podpoře své argumentace žalobkyně dále obsáhle citovala rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 12. 2017, čj. 2 Afs 148/2017-36.
7. Stran otázky úročení úroků nepanuje v rozhodování daňové správy shoda, což žalobkyně v průběhu daňového řízení doložila listinami (námitkou ze dne 9. 10. 2018, rozhodnutím o námitce ze dne 21. 11. 2018, čj. 2006925/18/2304-50522-401538, a rozhodnutím o výši úroku z úroku ze dne 20. 11. 2018, čj. 2007041/18/2304-50522-

401538). V tehdejší věci se přitom nejednalo o odlišný skutkový stav, jak dovozuje žalovaný.

8. Žalobkyně navrhla, aby krajský soud rozhodnutí žalovaného zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

III. Shrnutí vyjádření žalovaného

9. Žalovaný ve vyjádření k žalobě nejprve shrnul průběh dosavadního řízení.
10. K námitce, dle níž mělo úročení přeplatku pokračovat i po dni 3. 7. 2017, žalovaný uvedl, že správce daně měl v zákonné lhůtě 30 dnů poukázat vratitelný přeplatek na účet žalobce, tj. do 1. 8. 2016, což neučinil a přeplatek použil na úhradu dosud neuhrazené daně z příjmů právnických osob za zdaňovací období roku 2016, a to ke dni splatnosti daně dne 3. 7. 2017. Z tohoto důvodu správce daně rozhodl o přiznání úroku z pozdě vráceného přeplatku za období od 2. 8. 2016 do 3. 7. 2017 z částky požadovaného přeplatku existujícího v době podání žádosti ve výši 344 460 Kč. Přeplatek vznikl v souvislosti s rozhodnutím žalovaného ze dne 1. 8. 2019, čj. 31607/19/5200-10421-711070, které nabylo právní moci dne 11. 8. 2019. Ke dni 3. 7. 2017 nebyl na žalobčině osobním daňovém účtu dani z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti evidován přeplatek ve smyslu § 154 daňového řádu, a nemohl tak být použit k úhradě dlužné daňové povinnosti k dani z příjmů právnických osob. Přeplatek na dani z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti tak nemohl ovlivnit výši úroku z vratitelného přeplatku na daň z příjmu právnických osob.
11. I kdyby nějaký přeplatek ke dni 3. 7. 2017 na kterémkoli osobním daňovém účtu žalobkyně existoval, mohl být převeden na osobní daňový účet žalobkyně na daň z příjmů právnických osob dle § 154 odst. 2 daňového řádu převeden až v případě existujícího nedoplatku. Správce daně dle názoru žalovaného postupoval v souladu se zákonem, když vzniklým přeplatkem částečně uhradil daň z příjmů právnických osob za rok 2016, čímž přeplatek zanikl. Správce daně proto úrok z vratitelného přeplatku správně přiznal do dne 3. 7. 2017.
12. K námitce trvání přeplatku po dni 3. 7. 2017, kterou žalobkyně dokládá snímky obrazovky z daňové informační schránky, žalovaný uvedl, že k tomuto byla splatná daň z příjmů právnických osob za zdaňovací období roku 2016 ve výši 780 670 Kč. Celý v tu chvíli evidovaný přeplatek ve výši 339 800 Kč byl tedy použit na úhradu splatné daně. Dne 4. 7. 2017 však žalobkyně daň za zdaňovací období roku 2016 uhradila platbou ve výši 780 670 Kč, čímž opět vznikl na této dani přeplatek ve výši 339 800 Kč, neboť část daňové povinnosti byla již uhrazena v den splatnosti. Přeplatek vzniklý ke dni 4. 7. 2017 je tedy zcela novým přeplatkem, nikoli pokračováním přeplatku původního.
13. K námitce, dle níž žalobkyni přísluší úrok z úroku z částky 44 551 Kč za dobu 19. 7. 2017 až 25. 7. 2019 žalovaný uvedl, že v případě, úrok za nesplnění povinnosti vrátit vratitelný přeplatek představuje speciální zákonnou sankci, resp. majetkovou kompenzaci. K tomu žalovaný poukázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 9. 2014, čj. 7 Aps 3/2013-34. O úroku z vratitelného přeplatku rozhodne správce daně bezodkladně poté, co dojde k vrácení (či převedení) vratitelného přeplatku. Pro výpočet úroku je pak rozhodný den vrácení přeplatku, za který se dle §

- 155 odst. 6 daňového řádu považuje den, kdy došlo k jeho odepsání z účtu správce daně. Tímto dnem dochází k ukončení úročení.
14. Lhůta pro poukázání vratitelného přeplatku na účet žalobce marně uplynula dne 1. 8. 2016 a správce daně jej vrátil až dne 3. 7. 2017, kdy jej použil na úhradu dosud neuhrazené daně z příjmů právnických osob za zdaňovací období roku 2016. Den odepsání z osobního daňového účtu žalobkyně (3. 7. 2017) tak představuje den ukončení doby úročení vratitelného přeplatku. Skutečnost, že správce daně vydal rozhodnutí o výši úroku z vratitelného přeplatku až dne 24. 7. 2019 nemá vliv na výši tohoto úroku, neboť se jedná o rozhodnutí deklaratorní.
 15. Smyslem neurčitého pojmu „bezodkladně“ je, aby správce daně, který si uvědomí své pochybení spočívající v nedodržení lhůty pro vrácení přeplatku, v krátké době po odčinění tohoto svého pochybení podnikl další krok a rozhodl o výši úroku z neoprávněného jednání správce daně dle § 155 odst. 5 daňového řádu. V nynějším případě však správce daně své pochybení zjistil až v roce 2019, tj. poté, co vratitelný přeplatek použil na uhrazení daně z příjmů právnických osob za rok 2016. Správce daně proto již nemohl rozhodnout o vrácení vratitelného přeplatku, neboť ten již v roce 2019 neevidoval. Za období od 2. 8. 2016 do 3. 7. 2017 však žalobkyni vznikl nárok na úrok z vratitelného přeplatku dle § 155 odst. 5 daňového řádu, který jí byl následně přiznán.
 16. Rozsudek Nejvyššího správního soudu čj. 2 Afs 148/2017-36 je skutkově odlišný a není na věc zcela přílehlavý, neboť v případě žalobkyně se jednalo o přiznání úroku z vratitelného přeplatku dle § 155 odst. 5 daňového řádu předepsaného na osobní daňový účet žalobkyně v souladu s § 254 odst. 3 daňového řádu.
 17. Podle § 155 odst. 5 daňového řádu je-li poukazován správcem daně vratitelný přeplatek na žádost po lhůtě stanovení v odst. 3 tohoto ustanovení, náleží daňovému subjektu úrok z vratitelného přeplatku. O výši úroku z vratitelného přeplatku rozhodne správce daně bezodkladně po vrácení přeplatku. Ustanovení § 254 odst. 3 daňového řádu se použije obdobně, tzn., že správce daně je povinen předepsat úrok přiznaný dle § 155 odst. 5 daňového řádu do 15 dnů ode dne účinnosti rozhodnutí, na základě něhož tento přeplatek vznikl, nikoliv do 15 dnů od vrácení přeplatku. Správce daně přiznal žalobkyni úrok z vratitelného přeplatku rozhodnutím ze dne 24. 7. 2019 a tento úrok byl na osobní daňový účet žalobkyně připsán dne 25. 7. 2019. Zákonná lhůta 15 dnů tedy byla dodržena. Jednou z podmínek pro přiznání úroku dle § 254 odst. 1 daňového řádu je existence „rozhodnutí o stanovení daně“, tj. rozhodnutí podle § 101 daňového řádu (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 2. 2017, čj. 2 Afs 15/2017-23).
 18. Úrok z vratitelného přeplatku dle § 155 odst. 5 daňového řádu představuje paušalizovanou náhradu újmy za prodlení s vrácením přeplatku, zatímco úrok z neoprávněného jednání dle § 254 daňového řádu představuje paušalizovanou náhradu újmy způsobené nezákonným rozhodnutím; charakter těchto úroků je v čase neměnný a nelze je zaměňovat (srov. rozsudek Krajského soudu v Ostravě ze dne 26. 11. 2020, čj. 25 Af 43/2019-38). Protože předmětem nyní napadeného rozhodnutí nebyl úrok z neoprávněného jednání správce daně, ale přiznání úroku z vratitelného přeplatku, je žalobčina námitka nedůvodná.
 19. Žalovaný navrhl, aby krajský soud žalobu zamítl.

IV. Právní hodnocení krajského soudu

20. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů. Vycházel přitom ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 s. ř. s.). Ve věci rozhodl bez jednání dle § 51 s. ř. s.
21. Žaloba je důvodná.

IV.A K námitce týkající se doby existence přeplatku

22. Krajský soud se nejprve zabýval námitkou, dle níž přeplatek existoval i po dni 3. 7. 2017, a měl být proto i nadále úročen; této námitce nepřisvědčil.
23. Obsahem správního spisu jsou mimo jiné podrobné archivní sestavy plátce (žalobkyně) k dani z příjmů právnických osob za roky 2015 až 2019. Konkrétně ze sestavy za zdaňovací období roku 2017 vyplývá, že dne 22. 6. 2017 měla žalobkyně na svém osobním daňovém účtu na daň z příjmů právnických osob přeplatek 393 300 Kč. Dne 3. 7. 2017 se tento přeplatek přechodně zvýšil dokonce na 971 700 Kč, avšak ještě téhož dne správce daně použil na úhradu daňového nedoplatku, který i po této transakci činil 387 370 Kč. Dne 4. 7. 2017 žalobkyně správci daně uhradila částku 780 670 Kč, čímž na žalobčině účtu opět vznikl přeplatek ve výši 393 300 Kč, tj. stejná částka jako v případě přeplatku existujícího do 3. 7. 2017. Tuto skutečnost ostatně mají prokazovat otisky obrazovky z žalobčina daňového účtu, které jsou obsaženy v žalobě; krajský soud jimi proto pro nadbytečnost dokazování neprováděl.
24. Z uvedeného je ovšem zřejmé, že původní vratitelný přeplatek skutečně zanikl dne 3. 7. 2017, a to jeho použitím na úhradu daňového nedoplatku na dani z příjmů právnických osob za rok 2016. Žalobkyně pak úhradou ze dne 4. 7. 2017 vytvořila přeplatek nový, který však již není předmětem tohoto řízení. Za této situace proto již nebyl důvod k tomu, aby přeplatek existující do 3. 7. 2017 byl i nadále úročen.
25. Krajský soud je toho názoru, že správce daně správně vyměřil úrok za období 2. 8. 2016, tj. první den poté, kdy uplynula lhůta 30 dnů pro vrácení vratitelného přeplatku na základě žádosti žalobkyně ze dne 30. 6. 2016, do 3. 7. 2017, kdy tento přeplatek zanikl.

IV.B K námitce týkající se úročení úroku z vratitelného přeplatku

26. Důvodnou naopak krajský soud shledal námitku týkající se úročení úroku z vratitelného přeplatku.
27. Dle § 155 odst. 5 daňového řádu platilo, že „[j]e-li poukázován správcem daně vratitelný přeplatek na žádost po lhůtě stanovené v odstavci 3 nebo po lhůtě stanovené zákonem pro vrácení vratitelného přeplatku, který se vrací bez žádosti, náleží daňovému subjektu úrok z vratitelného přeplatku, který odpovídá ročně výši repo sazby stanovené Českou národní bankou, zvýšené o 14 procentních bodů, platné pro první den příslušného kalendářního pololetí. Tento úrok daňovému subjektu náleží ode dne následujícího po dni, ve kterém uplynula stanovená lhůta pro vrácení vratitelného přeplatku, do dne jeho poukázání daňovému subjektu. Úrok se nepřizná, nepřesahuje-li 100 Kč. O výši úroku rozhodne správce daně bezodkladně po vrácení tohoto přeplatku; § 254 odst. 3 a 6 se použije obdobně“ (důraz doplněn).

28. Dle § 254 odst. 3 daňového řádu pak „[ú]rok přiznaný podle tohoto ustanovení správce daně **předepíše na osobní daňový účet do 15 dnů** ode dne účinnosti rozhodnutí, kterým bylo rozhodnutí o stanovení daně zrušeno, změněno nebo prohlášeno za nicotné, anebo ode dne prohlášení neoprávněného vymáhání.“
29. Komentářová literatura k tomu dále uvádí, že „[o] **tom, že daňovému subjektu náleží úrok z vratitelného přeplatku, rozhodne správce daně bezodkladně poté, co dojde k vrácení (či převedení) vratitelného přeplatku.** Prvním impulzem však bude samotné zjištění, že nedošlo ke včasnému vrácení (či převedení) vratitelného přeplatku. To zjistí buďto správce daně sám, nebo na základě upozornění daňového subjektu (může jít o neformální podnět či námitku podle § 159). Po zjištění prodlení správce daně neprodleně vratitelný přeplatek vrátí či převede podle dispozice daňového subjektu. Datum vrácení (tj. den odepsání z účtu správce daně v souladu s odst. 6) je pak klíčovým okamžikem pro výpočet úroku z vratitelného přeplatku. Představuje totiž ukončení doby úročení. Je logické, že k přiznání úroku z vratitelného přeplatku může dojít až poté, co je známo, dokdy prodlení na straně správce daně trvalo. **Správce daně by měl co nejrychleji přistoupit k vydání rozhodnutí, na základě něhož dojde k vyplacení úroku z vratitelného přeplatku. V ideálním případě správce daně rozhodne tak, aby úrok z vratitelného přeplatku mohl vrátit spolu s vratitelným přeplatkem, což odpovídá nejen zásadě rychlosti (§ 7 odst. 1), ale též zásadě hospodárnosti a procesní ekonomie (§ 7 odst. 2)**“ (Šimka K. In Baxa, J. a kol. *Daňový řád. Komentář*. Praha: Wolters Kluwer, 2011, cit. dle ASPI; důraz doplněn). Krajský soud se s těmito závěry ztotožňuje.
30. Zákonná úprava v citovaném znění tedy výslovně počítá s tím, že správce daně rozhodnutím stanoví úrok bezodkladně poté, co vratitelný přeplatek vrátí. Zákon tuto povinnost neváže na vydání formálního rozhodnutí, nýbrž na faktické převedení vratitelného přeplatku do dispozice daňového subjektu. Při obdobné aplikaci § 254 odst. 3 daňového řádu pak k samotnému předepsání úroku na osobní daňový účet daňového subjektu na základě vydaného rozhodnutí správce daně přistoupí do 15 dnů od stanovení jeho výše.
31. V nyní posuzované věci je nesporné, že od 2. 8. 2016 do 3. 7. 2017 byl na žalobčině osobním daňovém účtu na daň z příjmů právnických osob přeplatek. Jak přitom krajský soud výše uvedl, tento přeplatek zanikl dne 3. 7. 2017 použitím na nedoplatek daně z příjmů právnických osob za rok 2016. Tímto dnem správce daně žalobkyni přeplatek fakticky vrátil v podobě zápočtu na úhradu daňové povinnosti za uvedené zdaňovací období. V roce 2019, kdy správce daně zjistil své pochybení, tak již nebylo možné postupovat běžným (a zákonem předpokládaným způsobem), tj. k žádosti žalobkyně nejprve rozhodnutím deklarovat existenci vratitelného přeplatku, neboť ten již zanikl. Za této situace měl ovšem správce daně bezodkladně po vrácení přeplatku rozhodnout též o přiznání úroku dle § 155 odst. 5 daňového řádu, což neučinil a rozhodnutí o výši úroku z vratitelného přeplatku vydal až dne 24. 7. 2019.
32. Krajský soud na tomto místě připomíná závěry Nejvyššího správního soudu vyslovené v rozsudku čj. 2 Afs 148/2017-36, v němž připustil, že je možno přiznat úrok ze zadržovaného úroku z nesprávně stanovené daně podle § 254 daňového řádu, neboť ve skutečnosti nejde o skutečný úrok z úroku, nýbrž o úrok z nově vytvořené jistiny, jež byla původně úrokem: „[42] Naopak v projednávaném případě vůbec nejde o pravý ‚úrok z úroku‘, neboť částka prvotního úroku ‚vykrytalizovala‘, je ohraničena a dána částkou pevnou ve výši 119 674 Kč (samozřejmě původně vypočtenou jako úrok za určité

období). Čili ji lze chápat jako novou jistinu daňového přeplatku *sui generis*. Nejde (jak tomu bylo v judikovaném případě pod sp. zn. 1 Afs 80/2009) o úrok průběžně účtovaný z postupně narůstajícího úroku prvního. Z uvedeného vyplývá, že na projednávaný případ nelze mechanicky aplikovat judikaturu a doktrínu, která se týká otázky braní úroků z úroků.

[43] Žalobce pouze žádal, aby mu byl přiznán úrok z jedné konkrétní jistiny daňového přeplatku, s jehož vydáním správce daně nezákonně prodléval po dobu přibližně devíti měsíců. Můžeme považovat do jisté míry za nahodilé, že titulem pro vznik této jistiny byl (první) úrok. Ustanovení § 254 daňového řádu stanoví – z hlediska svého účelu – úrok z prodlení, pokud prodlení nastane na straně správce daně. Není pochyb, že v posuzovaném případě správce daně devět měsíců neoprávněně prodléval se zaplacením prvního úroku. Potom však daňový subjekt musí mít nárok na (druhý) úrok, jenž je (jak správně dovozuje i devátý senát městského soudu na str. 12 svého rozsudku) do určité míry paušalizovanou náhradou škody, kterou kvůli prodlení správce daně daňový subjekt utrpěl. Přiznání úroku podle § 254 daňového řádu má tedy svůj nepopiratelný ekonomický účel: nahradit daňovému subjektu ‚cenu peněz‘, s nimiž nemohl disponovat.“

33. Tyto závěry Nejvyšší správní soud dále aproboval v rozsudku ze dne 6. 5. 2021, čj. 10 Afs 382/2020 - 51, č. 4202/2021 Sb. NSS, dle něhož „[p]okud daňové orgány po dobu přes tři roky (od prosince 2015 do ledna 2019) prodlévaly s předepsáním prvního úroku ve výši téměř 35,4 mil. Kč, zcela jistě zatížily daňové řízení dalším neoprávněným jednáním. Toto prodlení je třeba uchopit nezávisle na prvním pochybení (vyměření darovací daně v nesprávné výši). Správce daně, který daňovému subjektu včas (dle § 254 odst. 3 daňového řádu do 15 dní ode dne účinnosti rozhodnutí z 8. 12. 2015) nepředepsal úrok z prvotního neoprávněného jednání (za období od 3. 7. 2013 do 14. 12. 2015), ale předepsal jej až v lednu 2019, nemůže spoléhat na to, že se zproští povinnosti hradit další úroky z neoprávněného jednání, které náleží stěžovateli ve vztahu k částce pozdě připsaného prvotního úroku. [...]

Tím, že správce daně rozhodnutím ze dne 17. 1. 2019 předepsal první úrok dle § 254 odst. 1 daňového řádu, se ve smyslu § 2 odst. 5 daňového řádu tento úrok oddělil od původní jistiny (původního daňového přeplatku). Tento úrok získal stálou hodnotu, slovy rozsudku 2 Afs 148/2017 ‚vykrytala‘ částka, kterou byly daňové orgány povinny řádně a včas předepsat na osobní daňový účet stěžovatelky. Tato částka se tak stala novou jistinou *sui generis*, nadále nesledovala osud hlavní jistiny (původního daňového přeplatku). Prodlévání s předepsáním či vrácením částky tohoto prvního úroku z původního neoprávněného jednání správce daně tedy podléhá dalšímu úročení dle § 254 daňového řádu, a to až do momentu předepsání tohoto úroku na účet daňového subjektu. Tím se ‚pokryje‘ celá doba neoprávněného jednání.“

34. Krajský soud si je vědom skutečnosti, že Nejvyšší správní soud vyslovil shora uvedené na půdorysu § 254 daňového řádu upravujícího úrok z neoprávněného jednání správce daně. V podstatných rysech se však po právní i skutkové stránce jednalo o situace připodobitelné i nyní posuzované věci. Stanovením úroku správce daně připustil své primární pochybení. Od použití přeplatku na úhradu daně z příjmů právnických osob za rok 2016 do připsání úroku z vratitelného přeplatku na osobní daňový účet žalobkyně pak uplynuly více než dva roky, ačkoli měl správce daně úrok stanovit bezodkladně po vrácení přeplatku. Z ničeho neplyne, že by správci daně ve stanovení úroku bránila jakákoli objektivní překážka, a jeho liknavost tudíž představovala

nezákonný postup. Taktéž v nynější věci byl přitom úrok již v době vrácení přeplatku jednoznačně vymezen pevnou částkou 44 551 Kč vzešlou z délky úročeného období, výše přeplatku a dikce § 155 odst. 5 daňového řádu. Tuto částku lze tedy taktéž chápat jako novou jistinu, kterou je možné dále úročit. Krajský soud proto dospěl k závěru, že se na danou situaci zákaz úročení úroků (zákaz *anatocismu*) neuplatní.

35. Pro úplnost krajský soud uvádí, že nepřehlédl, že judikatura Nejvyššího správního soudu v souvislosti s § 155 odst. 5 daňového řádu dovodila, že ve vztahu k úrokům z úroků z prověřování nadměrného odpočtu na dani z přidané hodnoty se obecný zákaz *anatocismu* uplatní (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 9. 2021, čj. 9 Afs 52/2021-42). Zásadním rozdílem oproti nyní posuzované věci je však skutečnost, že v případě prověřování nadměrného odpočtu na dani z přidané hodnoty se z pohledu Nejvyššího správního soudu nejedná o protiprávní jednání správce daně, které by bylo důvodem pro přiznání prvotního úroku. Naproti tomu v nynější věci bylo protizákonné již samotné nevrácení přeplatku v zákonem stanovené lhůtě, neboť pro zadržování vratitelného přeplatku neexistoval žádný zákonný důvod, což ostatně připouští i daňové orgány.

V. Závěr a náklady řízení

36. S ohledem na konstatovanou vadu krajský soud rozhodnutí žalovaného zrušil (§ 78 odst. 1 s. ř. s.) a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení (§ 78 odst. 4 s. ř. s.). Žalovaný je v dalším řízení právním názorem krajského soudu vázán (§ 78 odst. 5 s. ř. s.).
37. O náhradě nákladů řízení krajský soud rozhodl ve smyslu § 60 odst. 1 věty první s. ř. s., podle kterého nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl.
38. Žalovaný, který neměl v soudním řízení úspěch, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení.
39. Pokud jde o procesně úspěšnou žalobkyni, v jejím případě jsou náklady řízení představovány zaplaceným soudním poplatkem ve výši 3 000 Kč a odměnou daňového poradce za zastupování v řízení o žalobě ve výši $2 \times 3 \times 100$ Kč za dva úkony právní služby (převzetí a příprava věci a sepsání žaloby) dle § 7 bodu 5., § 9 odst. 4 písm. d) a § 11 odst. 1 písm. a) a d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), a paušální náhradou hotových výdajů 2×300 Kč dle § 13 odst. 4 advokátního tarifu, celkem tedy 6 800 Kč. Jelikož je zástupce žalobkyně plátcem DPH, je nutno navýšit odměnu a náhradu hotových výdajů o sazbu této daně na částku 8 228 Kč. Celkové žalobčiny náklady řízení tedy činí 11 228 Kč. Tuto částku je žalovaný povinen zaplatit žalobkyni do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám její zástupkyně.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Českých Budějovicích 3. listopadu 2021

JUDr. Michal Hájek, Ph.D. v. r.
předseda senátu